

CLEVELANDSKA AMERIKA

Naročnina
\$2.00
na leto.

'Clevelandska Amerika'
819 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

ŠT. 27. NO. 27.

CLEVELAND, OHIO V TOREK 4. APRILA 1911.

VOL. IV.

Mestne novice.

Nekoliko programa za društvene prireditve po Veliki noči in za poletne izlete.

DRUŠTVA SE JAVLJAJO.

—Letošnja sezona za društvene prireditve obeta biti izredno živahna, kakor vidimo iz društvenih naznanil. Takoj po Veliki noči se začne živahno društveno delovanje na vseh poljih zabave.

Če se ne motimo, priredijo naši igralci na Velikonočno in na Belo nedeljo večje igre dobre vsebine in jako pripravne za oder. Kakor se je zvedelo izza kulis, se je dramatični del "Sekola" zopet oživil. Gotovo poročamo ob pravem času o tem. Mogoče doživimo po Veliki noči dve ali celo tri predstave, kar bo pač enaka odškodnina za praznino ki smo jo uživali od lanskega septembra do letošnjega aprila.

Društvo sv. Vida št. 25. ima 7. maja svojo veselico v Knau-sovi dvorani, za kar se društvo že pripravlja.

—Isti dan priredi društvo "Napredne Slovence" št. 137. S.N.P.J. svojo veliko veselico z jako lepim vpredom. Srečevalo se bo za pet lepih obitkov, in se srečke že sedaj pripravljajo. Tudi o tem pozneje spregovorimo.

—Nadalje se je pripravilo mladeniško viteško podporno društvo sv. Alojzija, da obhaja letoš desetletnico svojega obstanka. V proslavo te redke prilike, je društvo sklenilo prirediti piknik v Dahlers Garden in sicer 4. julija. Ob tej priliki si društvo oskrbi krasno zastavo mesto sedajne.

—Velik izlet priredi mlad. pod. dr. "Zal. M. Božje" v nedeljo 23. julija v Raus parku

—Slovenski Sokol ima veliko vrtno veselico na delavski dan, v ponedeljek 3. septembra in sicer v Dahlers Garden na Frances ave.

—Medtem se bo pa vršil tudi izlet šolskih otrok ki ga priredi Narodna dobrodelna družba slovenskim šolskim otrokom. Povabljeni bodo vsi starši, da pripravijo svoje male za to priliko. Izlet priredi družba popolnoma na svoje stroške, da pripravi tako otrokom nekaj ur neskaljenega veselja in sreče. Dan za to sicer še ni določen, vendar bo oznanjen ob pravem času.

—Slovenska dobrodelna zveza je sklenila, da si nabavi svojo novo krasno zastavo. Kakor nam poročajo iz urada ta nova slovenska clevelandska Zveza jako dobro napreduje, kakor po številu članov in po društveni blaginji. Veliko rojakov pristopi vsak mesec k zvezi.

—Poroča se nam iz Chicage, da je Mr. Charlie Gorup, zastopnik tvrde Jos. Triner, popolnoma okrevan in pride po svojih poslih še ta teden v tolu in okolji obišče svoje prijatelje in znance. Na svidenju. Starišem seme je umrla hčerka Ana, stara 4 leta. — Starišem Hlapše v Collinwoodu je umrl sinček John, star 8 mes.

—Soproga Gerček se je povrnila iz Greenville bolnišnice

—Collinwoodski slovenski tamburaši se vsak teden pridne vezbajo na svojih instrumentalih. Parkrat so že javno nastopili v Knau-sovi dvorani, in to je bilo vselej jako zadovoljivo, kadar jih sliši svirati. Po Veliki noči tudi nastopijo v naši naselbini pri raznih zabavah. V kratkem času so se izvrstno naučili mnogo lepih komadov, in družstvu je čistitati na trudu in na uspehu.

—Sedež, oziroma prostori clevelandske zveze (Cleveland Federation of Labor), ki je bil mnogo let v posloju na 717 Superior ave. se preseli tekom meseca maja. Mnogo lastnikov hiš je bila nekdanja "Higbee" poslopja delavski zvezi.

—Konec, dobimo vendar v Clevelandu primerno železniško postajo. Sedajna "Union Depot" je že v takem stanju, da bi se je še prebivalci kajke vsice sramovali. Novo poslopje, ki bo združeno zajedno s hotelom bo veljalo skoro pet milijonov dolarjev, samo svet je vreden en milijon dolarjev. Stalo pa ho na onem prostoru, kjer je bila nekdanja "Higbee" trgovina, Stein Cafe in Forest City House, na severo-zapadnem delu "zelenega plača".

—Grobokop Henry Otto je v soboto popoldne kopal na East Cleveland pokopališču: mirvaško jamo za nekega umrlega, ki bi ga imeli v eni uri pripeljati na pokopališče. Naenkrat pa ga zadene srčna kap in grobokop se mrtev zgrudi v isti grob, katerega je izkopal za drugega.

—Kako se dela denar. Na Euclid ave. in 4. cesti je pred 15 leti zarental Jul. Deutsch pritličje in prvo nadstropje tamkajšne hiše, za kar je dobil "lease" za 25 let, in vsako leto plača \$7000. Danes pa oddaja Deutsch šest sob tega poslopja trem strankam za letno najemnino \$23,000. Vsako leto napravi čistih \$16,000. Znana restavracija John Weber Cafe na Superior ave. plačuje za svoje prostore \$5000 na leto, in ima kontrakt za petdeset let. Enajst let od tega je že preteklo, V soboto je nekdo pomislil Weberju \$50,000, če gre iz poslopja, kar je Weber odklonil.

—Mrs. Krusinski iz Loraina je prišla sem, da dobi nazaj svoja dva otroka nazaj, katera ji je mož John odpeljal pred nekaj meseci, ne da bi vedela za to. Otroka so oddali v otroški zavod; eden je bil star 10 mesecev, drugi pa 3 leta. Mlajši sin je medtem umrl, kakor je mati v soboto zvedela. Pri sodniku Estepu je sedaj vložila tožbo proti sirotišnici, da se ji izroči otrok. Sodnik je pa prestavil obravnavo na ponedeljek in tudi zapovedal, da se mora na sodnijo pripeljati otrok.

—Državne oblasti se vedno jako strogo nastopajo proti babicam, ki izvršujejo svojo obrt, ne da bi imele za to postavna dovoljenje. Pretekli teden jih je bilo petindvajset kaznovanih, dočim je sodnik nekateri spustil brez kazni.

—Berite male oglase: rojakom se nudi mnogo prilik, da kupijo poceni kako posestvo ali hišo. Mali oglasi so najučinkovitejša sredstva za oglaševanje. Pazite, kako so se v zadnjem času pomnožili.

—Kadar ne morete sami napisati ali vam je predačo do pisane, obrnite se na našega pisarja in računovodjo, ki

Iz delavskih krogov.

Po vseh krajih dežele so pričeli z raznimi štrajki, da dobijo večje plače.

DAN PREMOGARJEV.

Syracuse, N. Y., 3. aprila. 300 uslužbencev tukajšnjih privorenih je šlo danes na štrajk, ker tovarna ni dovolila zahtevano povišanje plače za \$2.00 na teden. Tukajšnji pivovarji so najelj skabe iz New Yorka Raditega je unija izdala povelje, da morajo vsi točaji v sa-lonih takoj oditi tudi na štrajk, če pridejo skabi. Pivovarji pa trdijo, da ne morejo dovoliti večjih plač, ker produkcija pive ne nese več istih, dobičkov kot svoje dni, ker je material za izdelovanje piva silno drag.

Kansas City, Kans., 3. aprila. Tesarji raznih zidarskih podjetij v tem mestu, 1000 po številu, danes niso prišli na delo, ker jim kompanije niso dovolile zahtevanega povišanja plače od 5 centov na uro; tesarji dobivajo sedaj po 55 centov na uro, zahtevajo pa 55. Zaštrajkali so, samc unijski delavci, dočim so neunijski ljudje ostali pri delu. Dve veliki kompaniji sta pa tekom dneva dovolile vse tirjatve delavcev.

St. Louis, Mo., 3. aprila. 1000 tesarjev od unije je danes odložilo delo, ker delodajalci niso hoteli privoliti 5 centov več plače na uro. Delodajalci začasno prenehajo z delom, pozneje pa najbrž dobe skabe.

Grand Rapids, Mich., 1. aprila. Tukajšnji uslužbenci tovarnen, kjer se izdeluje pohištvo, zahtevajo povišanje plače in skrajšanje delavnega časa. Š štrajkom sicer še niso začeli, pa se zna kmalu zgoditi. Okoli 10,000 delavcev je zaposlenih v tukajšnjih tovarnah, in 5000 od teh jih pripada uniji.

Indianapolis, Ind., 3. aprila. Premogarska unija je praznovala 1. aprila trinastletnico, odkar je bil v premogovih rovih upeljan osemurni delavnik. Skoro vsi unijski delavci so v prazno slovo tuge pustili delo po vseh Zjedinjenih državah. V mnogih državah so se vršile velike parade, govori in slavnosti.

Klanje v naselbini.

Konakry, Francoska Guinea, Afrika, 2. aprila. Dve stotinji francoskih vojakov ste odšli včeraj v vas Du-AI-Am, da bi ujele sultana, ki je ščeval proti francoskim oblastem, ker so slednje hotele odpraviti suženstvo. Zamorec so pa vojake iz zasede napadli in jih kakih 12 ubili ter mnogo ranili. Vojaki so nato pripravili svoje strojne puške ter grozovito klali med domačini. Nad 300 jih je obležalo mrtvih. Sultana so ujeli, pa se mu je pozneje posrežilo pobegniti.

Ljudske šole v Pulju. V soboto so zaprlj v Pulju vse ljudske šole za tri dni, da jih dobro razkužijo. Ta odredba je bila potrebna; ker se je zgodilo več slučajev škrlatice in drugih kužnih boleznih.

—Kadar ne morete sami napisati ali vam je predačo do pisane, obrnite se na našega pisarja in računovodjo, ki

Leto trpljenja.

1. aprila je minulo leto, odkar so zaštrajkali premogarji v Westmoreland County.

JUNASKI BOJ.

Prvo leto je minulo, odkar so delavci pod zemljo, ki iščejo podzemskih zakladov, pustili svoje pike in lopate ter se uprli dosedanjim gospodarjem, ki so jih strahovito izrabljivali ter mučili. Za plačo \$1.75 na dan, se je moral premogar izkvarjati in ubijati pod zemljo deset do dvanajst ur, in pri tem je bil še povsod goljufan. Vočlegled temu nasilju se je premogar upr in dejal: Do tu in ne dalje!

In napočil je štrajk, kot jih malo poznajo zgodovina ameriškega delavstva. Kako so delavci v tem boju krepko stali za svoje pravice, katere jim je kratal premogarski baron, to so naši čitatelji spoznali iz številnih depisov, ki so nam jih štrajkarji pošiljali. Gladne in zmrzujoče so jih kompanisti spodili iz hiš na prosto, kjer so jim nasmiljena srca postavila začasne barake, da ne bi poginili pod milim nebom.

S puškami in krepki stoje kompanijski uslužbenci pripravljani, da udrihajo po glavah štrajkarjev, če bi slednji bili "nemirni". Toda krotko, preveč krotko je to ljudstvo napram svojim izkoriščevalcem. Mirno sede v svojih kočah ter čakajo, kdaj nastopi dan, ki jim bo prinesel odrešitev, ko se spolnejo njih želje ter se jim prizna njih pravica.

Stotine mučnikov so imeli med seboj. Mnogo jih je bilo ubitih kot žriva razmer, mnoge za celo življenje pobabljeni, in stotine jih še danes stoji po ječah, kjer čakajo svobode. Z nasilvom so hoteli premagati podzemljskega delavca, z mirnostjo in pravico se je slednji bojeval. Kdo bi tedaj ne rekel, da pravica ne more zmagati? Eno leto, dvanajst polnih mesecev je preteklo, odkar trpeti mučniki. Ves svet, delavski svet, se je zanimal za nje, in občudoval njih junaštvo, toda tudi pomnilov jih je. V prvi vrsti je skrbel vsaj nekoliko za nje unija, in v drugi vrsti naši rojaki, ki pošiljajo dan zadnje-novim prosovolsne darove v podporo siromakom.

Naj bodo prepričani vsi, ki so teku leta darovali kaj trpinov v Westmorelandu, da se dobili pri njih hvaležna srca, ki se jih bodo vedno spominjali. Saj ste s svojim darom kupili kruha lačnim otrokom, možem, očetom in materam, krivično trpe. Rojaki, ne zapustimo svojih rojakov v tem zadnjem trenutku, ko se blizu morja odločilen boj med preprostimi premogarjem in močnim baronom premoga. Pomagajmo še toliko časa, da se izvjuje boj, ki traja eno leto, in v katerem so se tako krepke držali štrajkarji. Pravica mora končno zmagati!

Kriza na Španskem.

Madrid, 2. aprila. Španski ministrski kabinet je prošil za odstop. Predsednik Canalejas ne more dobiti večine pri svojih tovariših. Canalejas je znan

Dopisi.

Kako je z delom po raznih naselbinah; lepa nova naselbina v Browder, Kentucky

SLABE RAZMERE.

Browder, Ky. Cenjeno uredništvo. Skoraj gotovo še ni bilo nobenega dopisa iz tukašnje naselbine v vašem listu zato, ker sem se jaz namenil sporočiti nekaj vrstic. Kakih šest mesecev nazaj se nas je naselilo tukaj kakih 30 Slovencev, ki delamo v premogovem rudniku, last The Elk Valley Coal Co. Delamo pa samo od 2.30 dnij na teden, tako da ne bi nikomur svečoval sem priti: ko se kaj zbolja, bom že poročal.

Nadalje smo tukaj pred 3 meseci ustanovili društvo in je priklopili k S.N.P.J.; to je bilo jako potrebno, ker tukašnji rojaki niso bili pri nobenem društvu. Rojaki v naši naselbini, ki se niste zraven, sedaj imate prav lepo priliko, da pristopite, ker ne veste dneva, kdaj zbolite ali kdaj se vam pripeti nesreča v rudniku ali drugod.

Nadalje moram tudi opozoriti nekatere tukašnje rojake, da se ne bi tako brezmisleno izražali proti uniji, ki nam je dobra pomočnica v našem delavskem položaju. Vsakih štirinajst dnij so morali naloziti prej delavci eno karo za "ček vejmana", in predno se je unija ustanovila so dobivali od kare od 15 do 20 centov. Tako in enako so goljufali delavce. Pogledajte naše rojake v Westmorelandu, ki se bojujejo še 12 mesecev za umijo in boljše delavske razmere, ki so bile prej; take, da se človek zgraža nad njimi. Ko bi se vsi zavedali delavskega razreda, bi bil boj že zdavnej dobljen, ker ne bi bilo skabov, ki bi jemali ubogim trpinom kruha. Bodimo združeni in zavedni in pomnimo, da imamo tudi mi pravico uživati, kar produciramo, ne samo nekaterniki, ki se šopirijo z računskoštvo, dočim se ti delavce komaj enkrat na dan do sitega najes.

Pozdrav vsem bralcem in bralkam lista.

Aspen, Colo. Cenj. uredništvo. Dolžnost me veže, da vam pošljem naročnino za list: priznati moram, da mi je težko brez vašega lista, katerega bi moral brati vsak Slovenec v Ameriki. Že zdavnej bi ga naročil, pa nisem vedel za naslov. Zajedno si pa stejem v čast, ker sem v tej naselbini prvi, ki dobiva vaš list in upam, da se jih oglasi še več za menoj. Pozdravljam najlepše vse rojake v Clevelandu, saj sem nekdanji sam tam stanoval, to je bilo leta 1893, pred 18. leti: še dobro mi je v spominu in vedno rad se spominjam na ljubi Cleveland. Posebno pozdravljam rojake po Newburgu in okolici. Prosil bi tudi John Novaka, ki je stanoval prej v Newburgu na Marbel St. da se oglasi, če je še živ ali ne, ker mu imam nekaj važnega povedati.

Anton Kastelic, Box 731, Aspen Colo.

Ljudsko štetje.

V ponedeljek se je pričelo pisanje Angliji ljudsko štetje, ki se vrši vsakih deset let. Na

Beli in črni.

Razburjena množica v Laurel Del. je divjala celo noč in streljala na zamorce.

UBITI OTROK.

Laurel, Del., 2. aprila. Že dolgo časa so se v tem mestu zamoreci in beli jako grdo gledali. V nedeljo pa je med obema strankoma izbruhnila prava vojska. Zamoreci so ustrelili nekega belega dečka in še druga belokožca sta bila ranjena od zamorskih krogelj. Več zamorcev je tudi dobilo krogelje, kajti vnela se je prava bitka, ki je trajala pet ur. Ustreljen je bil neki Glenn Stockley, sin farmerja; prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je umrl.

Policija ni mogla proti množici ničesar napraviti, in ko se je začela odpravljati, je začel načelnik policije na čelu obojenih mož podal v oni del mesta, kjer stanujejo zamoreci, preiskali so vse hiše.

Če dobijo belci v roke medicila mu preti gotovo linčanje.

Bitka se je začela, ki je hotela policija aretirati kakih dvanajst zamorcev, ki so bili znani kot "bootleggerji" ali neopravičeni prodajalci žganja. Zamoreci so se uprli in začeli streljati. Na licu mesta se je zbrala množica belih, ki so pričeli groziti zamorcem, toda tudi dislednjim so prišli njih tovariši na pomoč, da jih branijo. Potem se je pa vnel pravi boj in predno so zaprli onih dvanajst zamorcev, ki so se zoperstavili aretaciji, se je že oddalo 150 streliv. Kmalu so bile vse luči v mestu ugašene, in streljali na vsakega, ki je prišel blizu.

Iz Avstrije.

Dunaj, 2. aprila. Avstrijski državni zbor je razpuščen, in vlada je sedaj absolutistična, to je, vlada se sedaj samo po ukazih cesarja brez privoljenja državnega zbora. Nove volitve so razpisane na 10. junija.

Ljubljana. Volitve za mestni zbor se vrše 23. aprila, t. j. na belo nedeljo. Sedem mesecev že vlada v Ljubljani komisar.

Pozor, rojaki!

Onim, ki imajo mogoče svoj denar naložen v bankrotirani "Glavni posojilnici" v Ljubljani, se naznanja sledeče: Glasom ukrepa posojilnice in deželne sodnije je bil 11. februarja razglašen konkurz. Dne 16. maja se bo razpravljalo o premoženju in o terjatvah uložnikov. Da pridejo slednji do svojega denarja, morajo spolniti sledeče pogoje: Poslati morajo spodaj omenjeni sodniji svoje terjatve ter povedati svoje ime, poklic in stanovanje, svoto, ki jo tirjajo in vzrok terjatve, številko bančne knjizice, kakor zahtevajo paragrafi 109, 110, 111 glede reda o konkurzu. Vse te terjatve morajo biti do 30. aprila pri podpisani sodniji. Stroške poznejših naznanil nosijo uložniki sami. Ker je veliko uložnikov v Zjedinjenih državah, naj to pazno prečitajo in se razvajo po tem.

Družba politika v Clevelandu, Ohio, 2. aprila. Že dolgo časa so se v tem mestu zamoreci in beli jako grdo gledali. V nedeljo pa je med obema strankoma izbruhnila prava vojska. Zamoreci so ustrelili nekega belega dečka in še druga belokožca sta bila ranjena od zamorskih krogelj. Več zamorcev je tudi dobilo krogelje, kajti vnela se je prava bitka, ki je trajala pet ur. Ustreljen je bil neki Glenn Stockley, sin farmerja; prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je umrl.

Policija ni mogla proti množici ničesar napraviti, in ko se je začela odpravljati, je začel načelnik policije na čelu obojenih mož podal v oni del mesta, kjer stanujejo zamoreci, preiskali so vse hiše.

Rojak ustreljen

V Delagui, Colo. so policaji ustrelili in oropali nedolžnega rojaka Pon-graca Culka.

ZALOSTNA ZGODBA.

Trinidad, Colo., 30. marca. Zalosten dogodek se je pripetil v tej naselbini. Rojaka Culka, so policaji ustrelili in najbrž tudi izropali vsega denarja, kar ga je imel pri sebi; če je to resnica, o tem sedaj preiskuje maršal in koroner v Delagui.

Rojaka Pograc Culk in Andrej Turnšek, (zadnji je bil dobro znan tudi po Wvomingu, ker je vedno potoval okoli) sta bila povabljena 25. marca na praznovanje nekega godu v Delagui. Pojedina se je začela okoli devete ure zvečer, in ponoči sta se Culk in Turnšek vračala domov. Culk je glasno govoril proti Turnšku, ki ga je vodil domov, ko stopijo pred nju naenkrat trije policaji od premogove družbe, ki so naznanili obema aretacijo in ju začeli goniti proti ječi. Ravno nasproti kompanijske prodajalne, je Culk padel na tla, nakar so policaji začeli kleti in ga z nogami suvati, da bi bil težko ranjen v hrbtu. Turnšek in prijatelj pa trdijo, da takoj ko so policaji prišli Culka, da ga je policaj Walter ustrelil v nogo, ter je raditega padel. Nezavednega so pripeljali Culka v ječo, kamor so ga vrgli z velikim ropotom, kakor tudi Turnška. Ko je bil Culk v ječi zavezan mu je eden policajev odvzel \$20 v bankovcih, katere je Culk imel pri sebi. Nato so ga pustili v ječi, kjer je trpel do sednih jutraj velike bolečine. Druzega jutra ob sedmih so pa oba spodili iz ječe.

Ko je Culk prišel domov, je zazel zdravnika; toda predno je slednji prišel, je bil Culk že mrtev. Še predno je umrl, je povedal, da je bil ustreljen, da ima doma kmetijo vredno avtiso kron, katero zapuščajo svojemu bratu in sestri. To je bila njegova oporoka. Potem se je pa mrtev zgrudil. Prijatelji njegovi so takoj preiskali obledo, in našli Culka na telesu vsega krvavega. Poklicani zdravnik, bil; so izjavili, da je nastopila smrt vsled izgube krvi in rane, ki jo je prizadela krogelja iz 32 kalibrskega revolverja, kakoršnje so imeli policisti.

Fako delajo kompanijski hlapi z našimi rojaki v Colorado. Ubijajo jih v premogovih rudnikih kar na debelo, a toveka tudi na prostem ne pustijo v miru, pač pa še celotam streljajo in orepajo kot ravnadni cestni roparji. Vse one trije policije bi morali tožiti uboja in cestnega ropu in zasluziti, da pridejo za električni stol. Vsi trije policaji so pod ključem, in obravnavo ima v rokah koroner, nakar izveči ta slučaj poroti.

Slednje poročilo smo povzeli po listu "The Chronicle-News", ki izhaja v Trinidadu, in je kapitalističen list v službi premogarske družbe. Če že ti listi tako pišejo, tedaj lahko verimo, kako surovo se tam postopa z delavci, in kako huje se kakor pišejo listi.

Zopet kuga.

Na otoku Java je v središču kuga. V Clevelandu, Ohio, 2. aprila. Že dolgo časa so se v tem mestu zamoreci in beli jako grdo gledali. V nedeljo pa je med obema strankoma izbruhnila prava vojska. Zamoreci so ustrelili nekega belega dečka in še druga belokožca sta bila ranjena od zamorskih krogelj. Več zamorcev je tudi dobilo krogelje, kajti vnela se je prava bitka, ki je trajala pet ur. Ustreljen je bil neki Glenn Stockley, sin farmerja; prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je umrl.

Policija ni mogla proti množici ničesar napraviti, in ko se je začela odpravljati, je začel načelnik policije na čelu obojenih mož podal v oni del mesta, kjer stanujejo zamoreci, preiskali so vse hiše.

Če dobijo belci v roke medicila mu preti gotovo linčanje.

Bitka se je začela, ki je hotela policija aretirati kakih dvanajst zamorcev, ki so bili znani kot "bootleggerji" ali neopravičeni prodajalci žganja. Zamoreci so se uprli in začeli streljati. Na licu mesta se je zbrala množica belih, ki so pričeli groziti zamorcem, toda tudi dislednjim so prišli njih tovariši na pomoč, da jih branijo. Potem se je pa vnel pravi boj in predno so zaprli onih dvanajst zamorcev, ki so se zoperstavili aretaciji, se je že oddalo 150 streliv. Kmalu so bile vse luči v mestu ugašene, in streljali na vsakega, ki je prišel blizu.

"AMERIKA"

— Izhaja v torek in petek. —
Izdaja: Slov. tiskovna družba
Amerika.

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti...
..... \$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osob-
nosti se ne sprejemajo in ne
vrčajo.

Vsa pisma, dopisi in denar-
naj se pošiljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA"
6119 St. Clair av. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays
— Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
6119 St. Clair av. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Kranjers) in the City of Cle-
veland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Princeton 189.

"Entered as second - class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio
under the Act of Mar. 3, 1879."

No 27 Tue. April 4 '11 Vol IV

"X" žarki.

Zadnje čase so se razdajali
med Slovenci po Clevelandu
lepki od dveh takozvanih
"zdravilišč", ali bolj učeno po-
vedano: Medical institutes. Člo-
vek se čudi, kako so nekateri
ljudje predrzni v dvajsetem
stoletju in skušajo ljudi pre-
slepiti z visokodonečimi besed-
dami. Zlasti naše ljudi smatra-
jo nekateri ti "Medical Institu-
ti" za silno lahkovorne in na-
ivne, sicer bi ne pisali takih go-
rostopnih laži v svojih letakih.
Posebno se zadnje čase pou-
darja zdravljenje s takozvanimi
X-žarki, ki so kot neka skriv-
nost za naše ljudi in zato tem
bolj vabljivi zlasti za one, ki
so skušali že vse mogoče na-
čine, da bi ozdraveli od starih
kroničnih ali pa morda od ne-
ozdravljivih boleznih. Zdi se mi
primerno, da napišem nekaj besed
o teh X-žarkih in za kaj
se rabijo.

X-žarke (eks-žarke) je izna-
šel dne 8. novembra 1895 nem-
ški zdravnik, učenjak in fizik
William Konrad Roentgen.
Vzel je stekleno cev, iz katere
je izvelkel zrak, ter je oba kon-
ca zvezal z električno žico. V
cevi je pritrdil neko ploščo, ki
je odbijala električne žarke pri-
hajajoče iz katoda konca elek-
tričnega toka. Našel je, da je
med temi žarki nekaj takih, ki
imajo štiri zanimive lastnosti:
1. da prešinejo telesa, ki so
drugače nepristopna lučnim ali
gorkotnim žarkom; 2. da od-
vzamejo električno elektrizira-
nim stvarem; 3. da povzročajo
fluorescenco (spreminjanje
barv) v fluorescentnih solih;
4. da napravijo vtis na foto-
grafične plošče. Ti žarki so ne-
vidni in še sedaj neznan njih
prava narava. Roentgen jih je
zato imenoval "X-žarke" ali
neznane žarke. Mnogi jih pa
imenujejo tudi "Roentgen žar-
ke".

Ti žarki so velikega pome-
na zlasti pri fotografiranju ko-
sti. Čim gostejše je kako telo,
tem težje proderejo X-žarki
skozenj. Žarki gredo skozi me-
so, ne pa skozi kosti ali skozi
kovinaste tvarine. Sedaj skoro
vsako večjo zlomitev kosti fo-
tografirajo z X-žarki, ker po-
tem kirurg natančno ve, kako
mora kosti skupaj sestaviti.
Zato imajo ranoceltniki pri ne-
katerih zlomitvah tako lepe
uspehe, kot jih niso imeli nik-
dar prej.

Nekateri so začeli rabiti X-

žarke že pred več leti za ozdr-
vljenje jetike in raka. Poročali
so o velikih uspehih in hvalili
njih način zdravljenja, kakor
hvalijo ljudje vsako novo ne-
navadno stvar. Ker so se X-žarki
obnesli v nekaterih stvareh ta-
ko koristne, so nekateri mislili,
da bodo delali čudeže. Danda-
nes pa najboljši zdravniki in
ranoceltniki pravijo, da X-žar-
ki ne ozdravijo raka ali jetike.
Edino za kožno jetiko ali ta-
kozvan lupus imajo ti žarki
še nekaj zagovornikov. Zdrav-
ili so nekaj časa zlasti rak z
novo iznajdbo, a so kmalu spo-
znali, da žarki dostikrat še po-
sredujejo rast. Mnenje vsel
največjih zdravnikov in kirur-
gov dandanes je, da je za rak
edino sredstvo pravočasna od-
stranitev nove rasti potom ope-
racije. Malokdo—razen nekaj
šarlatantov—priporoča danda-
nes X-žarke za zdravljenje je-
tike ali raka.

Jetika je bolezen, ki jo pov-
zročijo bacili jetike. Ti se na-
berejo v pljučih in se zasedejo
v meso, katere počasi razpa-
de in segnije ter je s pomočjo
kašlja izpljuvamo venkaj. Bacil
jetike so jake trpežni. Dočim
drugi bacili in bakterije kma-
lu poginejo če pridejo na svet
solnce, ohrani majhna rastlina,
ki ji pravimo bacil jetike, živ-
ljenje dolgo časa zlasti v str-
jenem pljuvku. Ravnotako so
tudi v telesu ti bacili jako tr-
pežni. Treba se je zdraviti vča-
si leta in leta, da kri prenaša
jetiko. Sedaj nimamo še nobe-
nega specifičnega zdravila, ki
bi kar naravnost umorilo te ba-
cile. Dosti je snovi, ki umorijo
bacile izven telesa v par sekun-
dah, pa teh snovi ni mogoče
spraviti v kri, da bi ne umorili
človeka ali mu več škodovala
kot jetika sama. Ravnotako je
s temi X-žarki. Če bi umorili
bacile jetike, bi umorili tudi
žive celice človeškega telesa.
In res se je pred nekaj leti več-
krat pripetilo, da je postal ope-
rator z aparati starilen (neplo-
dovit), dokler niso uporabili
takozvanega svinčenega pred-
pasnika, skozi katerega ne mo-
rejo prodreti ti žarki.

Druge bolezni je mogoče še
toliko manj zdraviti z X-žarki.
Veliko boleznih, kot neprebava,
nervoznost, revmatizem, so po-
gosto le funkcionalne bolezni,
pri katerih sploh ne morete vi-
diti nikakih sprememb v or-
ganih (udih) samih. Kako mo-
rejo ti slavni vodje Institutov
pregledati bolezni z aparati, ko
so te bolezni velikokrat naj-
večjim zdravnikom velike
uganke!

Ali se ne pravi naravnost
morčevati se iz našega ljudstva
in jih smatrati za največje ne-
vedeže, ako si upa neki tak
zavod pisati: Iz vseh krajev
države prihajajo, da se jih brez-
plačno preišče potom X-žar-
kov, s katerih pomočjo zamor-
emo videti truplo, tako da
nam ni treba ugibati, kje je
bolezen.

X-žarki se rabijo sedaj v
zdravilstvu in ranocelstvu za
sledeče slučaje: 1. Za fotogra-
firanje kosti zlasti v slučajih
zlomitev ali izpahnenja udov.
Za te slučaje so X-žarki pogos-
to neprecenljivi; 2. Za zasta-
rele jetične bolezni, kjer so po-
samezni deli pljuč ali udov že
okameneli ali da se dokažejo
velike votline v pljučih. Rabi-
jo se žarki torej bolj za to, da
zdravnik zve, ravno kje se na-
haja jetika, ne pomagajo pa za
zdravljenje. In predno je po-
tom žarkov mogoče spoznati
jetiko, so še druga znamenja,
ki so ravnotako zanesljiva. Naj-
večkrat bi bilo že prepozno,
še zdraviti bolezni, kadar jo
kažejo X-žarki. 3. X-ray žarki
se rabijo včasih, da se spozna
razširjenje srca ali srčne žile,
češar pa ne morejo popraviti.
4. Slednjič se rabijo žarki, ako
je treba določiti, kje leži, kaka
tvoja stvar v telesu, kakor
krogelje, deli železa, kosti, ka-
menje in ledvicah itd., da kirur-
gi vedo, kje operirati.

Ne dosti boljše so tako
priporočani električni stroji. Ele-
ktrika je dobra v mnogih slu-
čajih, zlasti za nervingne in na
živčevju bolehujoče ljudi, ka-
teri je pač dovolj med Ameri-
kanci, a prav malo med nami.
Ker naš narač pride iz zdrave-
ga področja, na deželni in nje-

govi živci niso tako razdraženi
kot živci za senzacijami drve-
čih Amerikancev.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Mož, ki je v boju pri Komor-
nu rešil zastavo 17. pešpolka
umrl. Dne 17. marca je v Kran-
ju umrl v pokojni čestni moj-
ster Martin Kušan v 90. letu
starosti. Umrl, rojen v Gorenji
Planini pri Bostojni, je bil
leta 1841. asentiran 17. peš-
polku; leta 1843. je postal pod-
desetnik, dve leti pozneje kor-
poral. črez leto dni četovodnja
in končno v letu 1849. narednik.
Kot vojak je služil devet let ter
se je udeležil v letih 1848 in
1849 bojev v Italiji in na Oger-
skem. Pri trdnjavi Komorn je
bil njegov polk razbit ter pre-
ganjan od sovražnika; tudi pol-
kovna zastava sama je bila v
največji nevarnosti. Takrat je
pa bil Kušan, ki se mu je po-
srečilo s svojo hrabrostjo, pri-
stojnostjo duha in krepko vz-
trajnostjo, rešiti zastavo. Snel
jo je z droga ter jo ovil pod
obleko okoli telesa, skrnil se je
v močvirju v nekem jarku,
medtem ko so sovražne čete
naokoli preganjale njegove be-
žeče tovaršice. Dva dneva je bil
v tem nevarnem položaju; šele
tretji dan se mu je posrečilo
dospeti do avstrijskih čet z re-
šeno zastavo. Za ta čin je bil
odlikovan z veliko zlato svetin-
jo za hrabrost.

"Črno" se je vozil. Te dni se
je nek krojaški pomočnik iz
Radovljice pripeljal iz Pragar-
skega do Ljubljane, ne da bi
si kupil voznega listka. Spre-
vodnik ga je na južnem kolo-
dvoru izročil stražniku, kate-
ra je odvedel k uradu, odkoder
so ga potem oddali krajnemu
sodišču.

Zastoj bi bila rada lepa.
Pred kratkim je kupila neka
tovarniška delavka za svoj
znanko, neko služkinjo v Lju-
bljani za 13 K blaga za obleko.
Ker pa ta ni hotela izročiti
služkinji blaga brez denarja, je
le-ta prišla k njeni hčerki, kje-
je dobila blago, ne da bi bili-
dala zanj kak vinar in odšla iz
Ljubljane. Preskrbljeno je pa
da služkinja ne bode hodila po
svetu zastoj lepa.

Nezgode. Te dni je peljal
posestnikov sin Ivan Milavec
iz Golega les iz gozda. Spo-
toma se je prevrnil voz in si
je zlomil desno nogo. — V
Gaberjevem prekopu je padel
delavec Ivan Dobrček med delom
pod voz in si desno nogo
teško poškodoval. — Posestnik
Ivar Štrukelj iz Studenca
v vozil 13. marca apno domov.
Na poti proti Podpeči se je
prevrnil voz in Štrukelj je pa-
del tako nesrečno, da si je zlomil
levo nogo. — V karmeljski
jani premostokopa je padla ne-
ka skala delavcu Josipu Mey-
žlji na roko in mu zdrobila
palec. — Na žagarja Paolu v
Ponovičah pri Litiji je padel
kup desk in mu zlomil levo
nogo.

Ljubljana in pritoki so
vsled deževja in južnega vre-
mena zadnje tri tedne znatno
narasli.

Ameriške trte so se delile v
državnih trtnicah na Dolenj-
skem, tekom meseca marca, in
sicer: v Kostanjevici; v Bršl-
nu pri Rudolfovem in v Črno-
mrlju. Ker letos trte preosta-
jajo, dobijo lahko tudi še oni
vinogradniki, ki jih dosedaj še
niso naročili, po znižani ceni
1 K 80 vin, za 100 sajenk.

Nemna šala. Posestnik A.
Šubič in hlapec Lovrene Ra-
movš sta popivala v gostilni v
Žmineu pri Škofji Loki. Šubič
si je izmislil pri tem neko "ša-
lo". Vzel je požirek spirita v
usta in zabrizgal na Ramovša
obenem pa špirit zažgal. V sled
tega je dohl Ramovš opeklino
po celem obrazu, kar pa Ra-
movšu ni bilo prav. Spravil se
je na Šubič in začela sta se
ruvati. Končno pa je Šubič str-
gal Ramovš še vso obleko z
života.

Nezgode. Monter Fr. Fuchs
iz Gradca je moral prebiti ne-

ko železno ploščo na Jesenicah.
Pri tem mu je skočil železen
drobec v desno oko in mu je
hudo poškodoval. Pripeljal
so ga v Gradec. — Na parri
žagi Tamborinj v Kočevju za-
posleni žagar Anton Zbašnjik je
padel pred kratkim med delom
na vroči parni kotel in dobil
težke opeklino.

Nesreča na Dolenjskem ko-
lodvoru. Pri premikanju tovar-
nega vlaka na dolenjskem ko-
lodvoru v Ljubljani je padel
z voza po nesreči vdovec Mar-
ko Vider, rojen 1836 na Sp
Slinivci. Revezu je vlak popel-
noma odtrgal pri stegnu leve
nogo in pa poleg tega tako
poškodoval na spodnjem delu
telesa, da je malo upanja, da
bi okrevал.

Celi občinski zastop — zaprt
Te dni je došel enkoliko vin-
jen kmečki fant Anton Krofl
iz Loke pri Žusnu v pisarno
občinskega urada pri svetem
Stefanu blizu Smarja, ravno
ko se je vršila seja občinskega
zastopa. Krofl je krepko opo-
val župana in vse občinske od-
bornike, na kar so ga občinski
očetje z veliko težavo potis-
nili pod kap. Krofl se je mašče-
val s tem, da je vrata od pi-
sarne zunaj zaklenil in pustil
ključ v ključavnici. Ker so ok-
lepa za mrežena, niso mogli
očanci poprej iz svojega zapo-
ra, dokler jih ni slučajno spu-
stil ven neki mimo došel kmet.

V Dolu straši. Pa še pred
polnočno uro. Tako je bilo zra-
ven tovarniškega kamnoloma
videti črno prikazen, ki sta
jo spremljala dva duha v žen-
skih krilih. Čudno, čudno! Ena
taka prikazen je že izgnila
Kaj bo z drugo?

Stanovanje izropano. Začet-
kom meseca marca je nekdo
vlomil v hišo ljubljanskega
krojaškega mojstra Atnona
Preskarja v Griču pri St. Vidu
nad Ljubljano ter odnesel opra-
vo, obleko in perilo, tako, da
je bila videti soba popolnoma
izropana. Tat je oprl stano-
vanje s ponarejenim ključem
in ko je odšel, je je zopet skr-
bno zaklenil. Velik del ukrade-
nih stvari so naši še isti dan
v nekem gozdu, druge stvari
pa so izsledili 14. marca v stano-
vanju nekega samskega mi-
zarja na Poljanah.

Ogenj je izbruhnil 11. marca
popoldan v hlevu posestnika
Jurja Globočnika v Znojilah v
okrajju Litija. V kratkem času
se je ogenj razširil in upepelil
hišo in gospodarsko poslopje
ter vso zalogo sena in slame.
Zgoreli so tudi trije poljedelski
stroji. Posrečilo se je tudi re-
šiti živino in hišno opravo.
Škoda je 600 K. Vzrok požar-
a ni znan.

Zasačen tat. 16letnega brez-
poselnega čevljarskega vajen-
ca Karla Simončiča iz Golo-
viča so zasačili 14. marca po-
poldan v trgovini gostilničarke
in prodajalke Marije Lampič v
Škofljici, ko je bil ukradel ne-
kaj jestvin in iz predala 7 K.
Oddali so ga sodišču.

Tatvina ali hudobnost. Če-
vljarskemu mojstru Boštjanu
Verbiču iz Suhadola je odpe-
ljal pred dnevi nekdo iz veže
neke hiše v Kaplji vasi kolo
in vzel s seboj tudi par čevl-
jev na zadržgo. Kolo so našli
še isti dan na kraj ceste po-
polnoma nerabno. Čevlje pa
drugi dan v bližini vasi Klancec.

Nov slučaj črnih koz. Me-
sarju Francetu Rodetu na Stu-
dencu v občini D. M. v Polju
je obolela njegova hčerka na
črni kozah. To se je pa tako
zgodilo: Rodetov sosed je pri-
peljal voz odpadkov iz predil-
nice, da bi polje z njim pogno-
vil. Rodetov otrok se je valjal
po teh odpadkih in se je nale-
zel črnih koz. Na vsak način
bi se morali odpadki v tem res-
nem času na mestu izkužiti,
oziroma drugače neškodljive
storiti.

Opeklino zadobil vsled elek-
tričnega toka. Na telefonski
progji pri Ljubljani-Vevče je
ponoči na 15. marca v vasi D.
M. v Polju sneg telefonsko ži-
co odtrgal, ki se je pri padcu
ovila drugih žic, tako da ni bil
električni tok pretrgan. Drugo

jutro okoli 7. ure je šel 13 let
stari deček Janez Mihelič po
vaški cesti ter se nevedoče z
roko dotaknil žice, na kar ga
je električni tok večkrat na
tla vrgel, končno se mu pa je
le posrečilo se ga rešiti. Deček
je zadobil na desni roki in des-
nem podplatu ter levi peti hu-
de opeklino.

Štiri mrliče je imel v desetih
dneh Fortunat Vičič iz Renč.
Umrl so mu štiri otroci, ostal
mu je le še eden. Bog ga to-
laži!

Umrl je v Radovljici po da-
ljšem bolehanju znani umetnik
podobar in stavitelj cerkvenih
obrarjev Janez Vurnik.

Požara. 10. marca ob 5. zju-
traj je izbruhnil ogenj na ko-
zolecu posestnika Frana Vodni-
ka v Ihanu. Kozolec je pogo-
rel do tal. Za vzrok se ne ve.
Škoda pa znaša 400 K. — Kon-
cem febr. je zgorela Franju Ko-
biljšku v Mošeniku tudi kozo-
lec in ima posestnik 600 K ško-
de. Tudi pri tem požaru je
vzrok neznan.

Ljudska števila v kranjskem
okrajnem glavarstvu. Pri zad-
nji ljudski štetvi so našli v
škofješkem sodnem okrajju
23.100 prebivalcev v sodnem
okrajju 22.342 in v tržiškem so-
dnem okrajju 7342, skupaj
52.784. Pred deseti leti jih je
bilo 289 več. Značilno je, da
gredo nazaj vasi, ker se kmetje
selijo v Ameriko.

Otok utonil. 18. marca ko
je popravljval v Doberdolu na
svojem vrtu Peric nek kanal, se
je priplazila k bližnji obzidani
glohoki jami polni umažane
vode, zletna hčerka Lavrica in
na sedaj še nepojasnen način
padla v vodo in utonila. Peric
tega še opazil ni in je svoje
delo nadaljeval. Čez nekaj časa
se je ozrl in zagledal v vodi
krilce. Misli je, da je je koda
tja noter vrgel in je je hote-
potegniti ven. Lahko si je mi-
sliti, kako se je prestrašil, ko
je potegnil s krilcem iz vode
svojo lastno hčerko mrtvo.

Ukraden Florian. Gostilničar
in jermenar Ivan Buh iz Čr-
nega vrha je pred kratkim za svo-
jo gostilno nakupil več stvari
v Ljubljani in je prišel okrog
9. ure zvečer s svojim težko
obloženim vozom v Polhov
gradec. Da bi težo voza ne
koliko zmanjšal, je odločil tu
sod držeč 132 lit "Floriana",
ter je postavil k hiši, kjer ima
požarna bramba shranjeno svo-
je orodje. Drugi dan je hotel
priti zopet nazaj po sod. Dva
brihtna fanta sta pa sod še ti-
sto noč zasledila ter zvalila v
četrt ure oddaljeno Srednjo
vas kjer sta ga skrila v zapu-
ščenju kovčarnici pod zabojo.
Svojega plena pa si nista mo-
gla zazdeliti, ker jima je bila
žandarmerija še pravočasno za-
petami ter jima odvzela plen.

PRIMORSKO.

Zaradi neozdravljive bolezni
Iz obupa zaradi neozdravljive
bolezni si je vzela 50letna za-

The OHIO BRANDY
DISTILLING Co.

6102 St. Clair av. Cleveland, O.

Priporočamo se vsem slovenskim in hrvaškim
saloonarjem ter vsem odjemalcem

vina in žganja

za obilna naročila, ker smo začeli z

veliko trgovino,

katero smo še združili z vele-trgovino vina in žganja
Geo. Travnikarja ter s trgovino John Krakarja,
Euclid, Ohio.

Imemo v zalogi vse, kar
morejo saloonarjem drugi a-
gentje ponuditi. Kupujte pri
domaćih ljudeh.

Cene primerne, postrežba točna za vsa naročila.

OGENJ! Zavarujte se proti nezgodam! OGENJ!
Pri slovenskem zavarovalnem agentu
Kje? A. Haffner-ju
Zavarujem hiše, pohištvo, steklene šipe (plate glass) blago, akcidišča
(stock) vseh vrst, konje, vozove, ter sploh vse kar vam more kak
tulec zavarovati.
POSEBNOST! Kadar se selite, ne pozabite premeniti naslova na
zavarovalni polici, ker v slučaju ognja bi ne dobili odškodnine, isto
veljv tuđi kadar oddaste posest komu drugemu. Da si pripravite po-
ta in nepotrebnih sitnostj pridite k meni in jaz vam uredim vse
potrebno in zastonj. Vse informacije glede zavarovalnine zastonj.
Ogledite se pri meni prej ko oddaste zavarovalno kakemu tuđu.
Se priporočam rojakom. — Na uradu Cleveland Trust Co. St. Clair
in 40. ceste od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer.
A. HAFFNER, 6102 St. Clair Ave.
v I. nadstropju

Phone Cuy. Central 7709 L.
I. MAUTNER,
Trgovec s pohištvom, preprogami pečmi i. t. d.
Prodajamo pohištvo na zelo ugodna odplačila ali me-
sečne obroke.
3211 PAVNE AVENUE.
Govori slovensko.

**Največja slovenska trgovina
in pogrebni zavod.**
Razdeljena v dva dela in v polni meri z najfinejšimi pripravami
preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog, posode,
barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinejšimi pripravami
preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprevede v zadolovnost
ljudi, zakar imamo brez številna zahval. Za vsaki slučaj imamo dve
ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se priporo-
čam vsem Slovincem in slovenskim družtom.
Tel. Princeton 1381. **A. Grdina,** TRGOVEC IN POGREBNIK.
Bell East 1881. 6127 ST. CLAIR AVENUE.

PIRUHE pošiljajo naši rejaki
radi svojim sorod-
nikom, prijateljem
ali znancom v staro
domovino in to se-
veda najraje v go-
tovom donarju, kar pa najhitro, najvostnoje in najceneje
preskrbi
FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
— Podružnica: —
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.
Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo
postreže? Sedaj pošiljamo
100 kron avstrijske veljave za \$20.50
s poštnino vred.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra, 1910.
Glavni sedež Cleveland, O.

ODBORNIKI:

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair, ave. N.E.
I. podpreds.: JOHN SKRLJ, 438 E. 15th St. Collinwood, O.
II. podpreds.: ANTON ZORČIČ, 1390 E. 45th St. N. E.
I. tajnik MIKE JALOVEC, 6424 Spilker ave. N. E.
II. tajnik ANTON OŠTIR, 6127 St. Clair ave. N. E.
Blagajnik: MATEVZ UDOVIČ, 1379 E. 41st St. N. E.
Zapisnikar: JOS. ŽOKALJ, 1202 E. 61st St. N. E.

NADZORNIKI:

JOHN ČUČNIK, 6204 St. Clair ave. N. E.
FRANK ZORICH, 1365 E. 55th St. N. E.
JOHN JALOVEC, 1284 E. 55th St. N. E.

POROTNIKI:

FRANK GETLIHER, 1230 E. 40th St. N. E.
FRANK KNAUS, 1273 E. 43rd St. N. E.
JOHN MAJZELJ, 6163 Class ave N. E.
ANDREJ FERJUC 2898 33rd St. — Broadway.
ANTON BENCIN, 4414 Hamilton ave. N. E.

ZVEZIN ZDRAVNIK:

J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair ave. Cleveland, Ohio.
Zvezine seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave.
Zvezino glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA".

sehnica Eliza Vida življenje. Skočila je iz svojega stanovanja v Trstu na cesto. Z razbito lobanjo je obležala na cesti in so jo prepeljali v bolnišnico kjer je pa čez poldrugo urc umrla.

Iz strahu pred kaznijo. Nikolaj Kovač, star 23 let, pomorščak v vojni mornarici, je v soboto 18. marca na večer spil na stopnicah hiše št. 13 v ulici Gavana v Trstu precejšnjo dozo karbolne kisline. Med tem, ko so ga prenesli v bolnišnico, je že umrl. Kovač je bil na dopustu v Trstu in se ni pravočasno vrnil z dopusta, zato se je zbal kazni in končal tako svoje življenje.

Nesreča pri delu. 17. marca je rezal 29letni Ivan Lozej v Komunju s slamoreznico seno. Pri tem je iz neprevidnosti vtačnil roko v zobovje. Stroj mu je odtrgal dva prva člena dveh prstov ter so ga morali zaradi tega prepeljati v tržaško bolnišnico.

Mali oglasi.

Kje je Anton Novak, p. d. Sušev iz Ribnice: prišel je pred eni mletom v Ameriko; doma je bil v Starem trgu pri Rakeku, pekovski mojster. Nekaj časa je stanoval v Collinwood, O. nakar je odšel v Milwaukee. Za njegov naslov bi rad zvedel John Špek, 6028 St. Clair ave. Cleveland Ohio ali raj se sam javi pri svojem bratu v stari domovini. (27)

Potrebuje se 1000 delavcev za sladkorna polja v državi Ohio. Voznja plačana sem in tja. Odidejo od tukaj 5. aprila. Oglasijo naj se pri John Grdina, 6025 St. Clair ave.

Odda se v najem moderna soba za dva fanta. Vpraša se na 900 E. 82 St. Ansel Rd. (27)

NAZNANILO.

Pri zadnji mesečni seji 2. marca je bilo sklenjeno, da priredi Slov. Nar. Čitalnica za nabavo novih knjig zabavnih večer, 8. aprila. Čitalničarjev vpridi se bo žrebalo za krasno dobitke. Vsled tega mora plačati vsak član za mesec april 10c več mesečnine. Vzdigovalce se bodoje tekoče številke sedaj delujočih članov. Vsak član mora biti navzočen, ako pride njegova številka na vsto, ker na nenavzoče članice se ne bo oziralo, nakar ostane dobiček last čitalnice. Vrletega se bo pa igralo, kakor pe navadi, tombula, srečolov, kar te, itd.

Ker je čisti preostanek zabavnega večera namenjen za nabavo novih knjig, mislim, da ne bo noben zaveden čitalničar zamudil tega zabavnega večera. Zatorej vsi člani S. N. Č. v soboto zvečer, 8. aprila v čitalniški prostori.

ZA RED.

Namenil sem se, da pošljem kolektorja po hišah, da preišče stanje in račune odjemalcev. Zapazili smo veliko nemarnosti, nekaj po naši krivdi, nekaj po krivdi odjemalcev. Ker je moja trgovina ogromna in obsega nad 300 odjemalcev, od katerih je okoli 800 imen v knjigi, da ni poravnani dolg, ali pa dani vse v redu, z računi, sem prisiljen vpeljati pravi red, da ne bi leta pozneje prišla svar naprej, ki je bila znabiti že poravnana. Upam, da ne bo noben za to razaljen, ker je tudi njemu v korist in v zagotovilo, da ne bo pomot; pripomniti moram, da so nekateri dolžniki že od začetka, ko smo trgovino ustanovili. Iaz zelo nerad nadlegujem ljudi, in tudi sedaj ne bi, ampak, da se upelje red hočem vse preiskati in poiskati hočem tudi one, ki imajo dolg, pa so že zdavnaj šli po drugih mestih in državah. S pomočjo časopisev in drugih prijateljev bom preskrbel za njih naslove in obstanek. Jaz pravim, da gre vsakemu, kar mu gre, in to je tudi pravično Business je Business. Ako sem imel jaz voljo pomagati kateremu s tem, da sem mu dal dovolj blaga brez denarja, je to moje dobro delo in smem s tem po več letih pričakovati, da dobi tudi plačila za to, ker jaz moram vsako blago ob času plačati in večkrat za to si denar izposodim. Mnogo jih je, ki so se preselili iz enega prostora v drugo stanovanje, in to je večkrat zatorej ho težavno iskati in vpraševati. Prosim, naj mi vsakdo sam naznani ali po dopisnici ali po telefonu. Ako kdo ni zadovoljen, da hodim k njemu v hišo, naj mi pove, v koliko času bo plačal in mu gotovo rad storim to uslugo. Nebeden ga ne bo nadlegoval. Za dolgove, ki so stari več let sem upravičen zahtevati procente, katere moram tudi jaz plačati od denarja. Noben ne kupi blaga, čla hi ga na dolga leta odplačeval. Kompanije zahtevajo od nas, da jim plačamo redno ob času, zato pa imajo odjemalci dolžnost to storiti. Mi smo pripravljeni vse najlepše storiti, in vsak bo imel priložnost se starih dolgov znebiti in potem nove narediti. Se priporočam vašj dobri volji.

ANTON GRDINA
trgovca in pogrebnik,
(29) 6127 St. Clair ave.

POZOR!

Naznanjam vsem rojakom, da sem se preselil od 1601 Waterloo Rd. na novi naslov, in sicer v lastne prostore na 16301 Waterloo Rd. Stop 113. Telefon Wood 365 R. in da bom se naprej vodil svoj saloon znan pod imenom "Waterloo Cafe" z najboljšo postrežbo rojakom. Priporočam se v običajen poset.

POZOR!

Naznanjam vsem rojakom, da sem se preselil od 1601 Waterloo Rd. na novi naslov, in sicer v lastne prostore na 16301 Waterloo Rd. Stop 113. Telefon Wood 365 R. in da bom se naprej vodil svoj saloon znan pod imenom "Waterloo Cafe" z najboljšo postrežbo rojakom. Priporočam se v običajen poset.

POZOR!

Naznanjam vsem rojakom, da sem se preselil od 1601 Waterloo Rd. na novi naslov, in sicer v lastne prostore na 16301 Waterloo Rd. Stop 113. Telefon Wood 365 R. in da bom se naprej vodil svoj saloon znan pod imenom "Waterloo Cafe" z najboljšo postrežbo rojakom. Priporočam se v običajen poset.

POZOR!

Naznanjam vsem rojakom, da sem se preselil od 1601 Waterloo Rd. na novi naslov, in sicer v lastne prostore na 16301 Waterloo Rd. Stop 113. Telefon Wood 365 R. in da bom se naprej vodil svoj saloon znan pod imenom "Waterloo Cafe" z najboljšo postrežbo rojakom. Priporočam se v običajen poset.

ANTON KOS
16301 Waterloo Rd. (30)

Možje, ki bi radi delo, naj vprašajo vsak večer med 7 in 9 uro v John Grdinovem saloonu na 6025 St. Clair. (32)

POKLIČITE

Central 6646 K po Cuyahoga telefonu, ako vaše obleke potrebujejo čiščenja ali likanja. Pridemo sami iska obleke, in jih zopet prinesemo na dom. Sedaj delata dva poznana "Franka", pri tem poslu, ki sta znana kot najbolj izurjena, in sicer Frank H. Mervar in Frank Končina. Delo je garantirano prve vrste.

Frank's
155th St. & St. Clair Ave.
DRY-CLEANING & DYEING

Naprodaj mlekarna, ki prodaja mleko med 22 in 55. cesto. Proda se zajedno s konjem, vozom in drugo opravo. Cena \$450. Oglasite se pri John Schudel, 1032 E. 71 St. (28)

V najem se odda stanovanje s tremi sobami in kopalščem. Rent \$10 na mesec — Stanovanje z štirimi sobami in kopalščem rent \$11.00 na mesec. Vprašajte pri John Schudel, 1032 E. 71 St. (28)

Fin nov piano samo \$150, če se proda takoj za gotov denar. En vzor piano, vreden \$550, samo \$375, en \$375 piano za \$250, en \$300 za samo \$210. Vprašajte pri J. Špek, 6022 St. Clair ave.

PRIPOROČILO.

Naznanjamo, da smo otvorili novo čistilnico in likalničjo oblek.
New York Dry Cleaning Co.
6428 St. Clair ave.

Čistimo, likamo in barvamo ter popravljamo vsakevrstne ženske in moške obleke. Se priporočamo Slovencem in Hrvatom (23-8p) Kos in Kunsteljna Co.

Avstro - Amerikanska ČRTA.

Najpriljavnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.
Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.
Brzi poštni in novi parobроди na dva vjaka:
Martha Washington, Laura, Alice, Argentina in Oceania.

Druga nove parnice, bodo vozili 19 milj na uro, građijo. — Parniki odplujejo iz New Yorka ob sredah ob 1 popoldni in iz Trsta ob sobotih ob 2 popoldni proti New Yorku. — Vsi parniki imajo brežični brozjav, električno razsvetlavo in so modernno urejeni. — Hrana je domača. — Mornariki zdravniki govorijo slovensko in hrvaško.

Za nadaljne informacije, cene in vozne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na:
PHELPS BROS. & Co.
Gen'l Agt's, 2 Washington St., New York.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

VERUJTE IN ZAUPAJTE SVOJE ZDRAVJE

sama onemu, kateri vam črno na belem svoje upljivo delovanje in mnogobrojne napake s originalnimi priznanji in prikami jasno dokaže. Prazno ozlaščevanje, prazne objave in samohvale še nikdar niso nič veljale. Ljudje naj nas sami hvalijo in priporočajo. Poslušajmo resne besede naših lastnih rojakov z katerimi naše solidno delovanje, čudodelno uspehe priznavajo ter nas vam priporočajo. Zaupajmo naše zdravje samo onim zdravnikom kateri so že mnogim življenjem rešili in ne zametujemo ga mladoletnim neiskusnim zdravnikom in samohvalnešem, da bi se nad nami učili in prakticirali.
Slavni zdravniki od The Collins N. Y. Medical Institute kateri je največji in najslavnejši v celi ameriki, smemo reči najpriporočljiveji na celem svetu. — samorejo dokazati preteklost katere ne najde para na celem svetu. To vam na tisoče in tisoče originalnih, javnih priznanj in zahvalnih pism jasno kod nolnce dokazuje.
Berite te pisma naših rojakov in sodite sami:

Moj dragi zdravnik!

Ne vem ako še kedo na svetu ve toliko kakor jaz, kako strašno je boljzati na maternici in ostalih ženskih boleznih.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specialisti, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha. Zaznalo, da ni več pomoči za mene. Pres kakega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerjena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vedo kje da so ženake bolne in neuprlike tako čudodelno ozdravijo.

Se enkrat najlepše zahvala in vam ostanjam hvaležna.
Mrs. Julija Kalman, 854 E 54 Str., New York.

Ako sta kateraj koli boleznit trpite obrnite se takoj osebno ali pa pismeno na Dr. S. E. Hyndman vrhovnega zdravnika od

Spoštovani gospodi!

Dobri in slavni zdravniki od The Collins New York Medical Institute zaslužio največjo zahvalo od trepih in bolnih ljudi. Jaz sem se zdravila leta in leta ali mojega težkega diljanja, slaboga teka prane bolečine in arčne napake se nisem mogla rešiti ter sem postajala dan za dnemov slabša dokler se nisem obrnila in poskusila zdravjenje od teh zdravnikov. In hvala najvišjemu in v njem ker so mi tako lepo pomagali. Danes po kratkem zdravljenju som ozdravljena. Prosim, da jim izročite moje najlepše zahvalo. Jaz jih bodem vsem mojim prijateljicam najtopleje priporočala, ker to zaslužio. Z veselje pošilvam vam

K. Kleinschmidt
mojim prijateljicam najtopleje priporočala, ker to zaslužio. Z veselje pošilvam vam **Mrs. Karolina Kleinschmidt, 124 4th Str., Olean, N. Y.**

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th STREET NEW YORK, N. Y.

Uradne ure, za osebne obiske: Vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan Ob nedelje in praznikih od 10 do 1 popoldan. Vsaki torek in petek svečer od 7 do 8 ura.

Prej nedavno črno sem bil popolnoma pobit, dušvno in telesno uničena in sodi spadne moči so me že skoro popolnoma zapustile, tako da sem brez premisleka brez okolil ljudi in še sanamom misliti ko me je pa moj prijatelj na svetovni na Vas, sem se podal v Vaše zdravilne in sem sedaj najurobnejši mož na svetu. Vi ste napravili čudež nad menoj, radi tega Vas vaškemu rojaku v takem položaju kod sem jaz bil najtopleje priporočam **Antony Bartasewich, 27 Hutchins Str., Batavia, N. Y.**

Moj dragi zdravnik!

Vi ste me tako dobro ozdravili moje telesne bolezni in spulnih slabosti, da ne morem najti dovolj hvaležnih besed za Vas in za Vaše hitro ozdravljenje in dobro katero ste mi akazali. Vzamem si prostost da Vas najrajše priporočam

Mike Polak
vsem mojim rojakom kod najboljega in največega zdravnika, katerega namen je ozdraviti vsakega bolnika in si pridobiti prijatelje po celem svetu. Z spoštovanjem

Mike Polak
868 Helen Str., Mc. Kees Rocks Pa.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo in najboljšo sredstvo za rast las, proti izpadanju las in za odstranitev luskin na glavi, t. j. Alpen tinktura in pomada od katere resnično možkim in ženskim zrastejo lepi lasje: ravno tako možkemu zrastejo lepi brki in brada. Revmatizem v rokah in nogah se popolnoma odstrani, ravno tako kurja česna, ozeblina, bradavice in potne noge to zdravilo hitro odstrani. Vprašajte pri

J. WAHČIČ, 1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

Angleščina brez učitelja,

po navodilu:
Slovensko-angleške slovnice
Slovensko-angleškego tolmača in
Angloško-slovenskega slovarja.

Vse tri knjige v eni stane le \$1. in je dobiš pri

V. J. KUBELKA
538 W. 145 St., New York, N. Y.

The Barnback & Buckholz Co.

PLUMBERJI

Napeljujejo cevi za vodo in kanale, kerijejo strehe, polagajo cevi za gas in delajo kopalnišča. Se priporočajo rojakom.

7109 St. Clair av.
Bell Phone East 3945 J

ALI HOČEŠ BITI SREČEN NA SVOJE STARE DNIJ?

Potem začnite po pravem potu. V mladih letih si mora slovek hraniti za starost, če ne, bo njegova starost grenka. Večkrat si že mogoče začel hraniti na tet ali oni banki, pa predno je svota narasla za dve ničli, si že videl sto potreb, kmalu si znesel vse ven in si imel toliko kot tedaj, ko si začel hraniti. Sedaj si pa celo obupal in dejal, da hraniti za stare dni je hudo in nemogoče! Mi imamo na ponudbo teh načrtov za tiste, ki morejo prestati zdravniško preiskavo. Jaz sem edini Slovenec, ki zastopam največjo družbo v Zjedinenih državah, ki ima to hranilnico. Za poskusno n. p. Ako si star 25 let, in deneš vsako leto na stran \$41.86 do starosti 45. leta, si medtem časom SEBI PRIHRANIL \$837.20. Mi pridemo k tej svoti \$162.80 in DOBIŠ \$1000, KO SI 45 L. STAR. To življenje je bilo zavarovano za \$1000 v času, ko si denar hranil v naši hranilnici.
Poskusni starost 35 let, hraniš na leto \$43.12 do starosti 56 let. Na ta način si prihranil \$862.40, dobiš potem \$1000, ko si star 55 let. In si bil zavarovan za \$1000 od prevega časa do starosti 55 let. Zavarujemo tudi ženske in otroke od starosti enega leta do 65. Ako vas to zanima, pošljite mi dopisnico z vašim naslovom in vam natanko razložim še druge osebnosti.
F. J. TURK 1361 E 55th St. nasp Lake Shore banke.

Najnovije CIGARE

se imenujejo "Slovenski Sokol"

Te cigare so štirih vrst in kakovosti, katere vse imajo to lastnost, da so boljše kot vsake druge cigare. Vsi slovenski gostilničarji po Ameriki, zlasti pa v Clevelandu bi morali imeti te smotke. Izdelujejo in prodajajo se na korist podpornega društva "Sokol".

Edini prodajalec za te cigare je

Jos. H. Miller,

6030-6032 St. Clair Ave.
Tel. Princeton 2002 W
ali 917 Woodland av. Cleveland, O

Pošiljajo se tudi izven mesta. Pišite na prodajalca za cene. Nadalje priporočam Slovencem največjo in najboljšo zalogo žganja na drobno in debelo. Moja večletna delavnost med Slovenci je znana in vsi vedo, da prodajam le dobro blago po dobrih cenah. Naročila za žganje se sprejemajo tudi iz drugih mest.

Pišite po cene.

NAZNANILO

Naznanjam vsem rojakom, da imam še veliko zalogo vsake vrste prav naravnega vina, katerega prodajam sledeče:

Rudeče naravno Concord 50c galona
Belo Catawba 60c galona

Vino pošiljam tudi v druge kraje, seveda ne manj kot 25 galonov. Kdor hoče imeti prav dobro vino, se naj obrne na mene, in bom takoj dobro postregel.

JOHN JERŠE, 6424 Spilker ave.

S tetm naznanjam mojim odjemalcem in prijateljem, da sem prestavil svojo prodajalno na

42 Public Square

kjer imam v zalogi veliko vrst žganja, likerjev domačih in importiranih, kar vse prodajam po jako nizkih cenah.

Kranjci imajo jako radi tropinjevec, slivovko biters in grško vino, californijskega vina in vse drugo, kar potrebuje salooner.

LEWIS MAXA,

42 PUBLIC SQUARE.
Prodaja likerjev na drobno in debelo.
Mi prodajamo tudi pivo.

SLOVENSKA DVORANA,

MIHAEL SETNIKAR,
6131 ST. CLAIR AVE.
Tel. Princeton 1844 L.

Priporoča rojakom in družtvom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in krstne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

JOS. KOZELY, 4734 Hamilton av.

Slovenska gostilna.

Se priporočam rojakom v obilen obisk mojih dobro urejenih prostorov, in obljubujem dobro postrežbo. Dobi se najboljšo staro in novo vino. V središču tovarniških prostorov. Svoji k svojim!

LES MISERABLES.

Roman.

(Francosko spisal Victor Hugo;

za Clevelandsko Ameriko prestavil L. J. P.)

PRVI DEL FANTINA.

Mož se približa za tri korake proti svetilki, ki je bila na mizi. "Počakajte nekoliko," reče, kakor ne bi razumel, "iz te moke ne bo kruha. Ali niste slišali, da sem bil jaz suženj na galeji, in sem ravno kar bil oprostjen od verig? (Galeja je bila svoje dni ladija na vesla, veslali so zločinci, ki so bili obsojeni v dolgoletne ječe, mesto da bi sedeli po ječah, jih je vlada pošiljala na take ladje, da so veslali. Prikljenjeni so bili z verigami na svoj prostor, da niso mogli pobegniti; njih delo je bilo silno naporno, baje nihče ni mogel zdržati dalj kot 5 let; za ta posel so uporabljali samo najhujše zločince. Iz dejstva, da je bil naš tujec, Jean Valjean devetnajst let zaslužjen, oziroma kaznovan, da bpravlja ta posel, lahko spoznamo, kako močne narave je bil Op. prest.) Iz svojega žepa vzame velik rumen papir, katerega razvije. "Tu je moj potni list, rumen, kakor vidite, ki me preganja, kjerkoli se pokažem. Ali ga hočete brati? Jaz znam brati, ker sem se naučil na galejah, kjer imajo šolo za one, ki se radi učijo. Sledeče je pisano na mojem listu: Jean Valjean oprostjen zločinec, je bil devetnajst let na galejah. Pet let radi hišnega roba, štirinajst let, ker je štirikrat skušal pobegniti. Mož je zelo nevaren. Ves svet me je pregnal, ali ste torej vi voljni me vzeti? Ali je to krma? Ali mi podelite kaj hrane in postelje? Ali imate hlev?"

"Gospa Magloire," reče škof, položite sveže rjuhe na posteljo v najboljši sobi."

Razložili smo že, kako ste obe ženski ubogale škofa. Gospa Magloire gre iz sobe, da spolne škofovo povelje. Škof se pa obrne proti možu.

"Vsedite se in ogrejte se gospod! Takoj bomo večerjali, in vaša postelja bo pripravljena, ko smo gotovi z večerjo."

Mož je takoj razumel te besede. Njegov obrazni izraz, ki je bil dosedaj surov, je postal naenkrat začuden, vesel, dvoniljiv. Začel je jecljati kakor trapec.

"Ali je res? Kaj? Vi želite, da ostanem in me ne ženete iz hiše? Zločinec? Vi me imenujete gospod, rečete mi Vi ne Ti? Poberi se pes! tako so mi vedno govorili ljudje. Ah, kako vredna ženska me je poslala sem! Večerjo dobim, posteljo z žimnico in rjuhama, kakor vsak drugi. Devetnajst let nisem spal v postelji. Spoštovanja vredni ljudje ste! Povelj tega pa imam jaz denar in hočem plačati. No, in sedaj tudi lahko vprašam, kako je na vašem imenu, gospod gospodar? Plačam vse, kar zahtevate, ker ste častljiv mož. Ali nimate krčme tukaj, kaj?"

"Jaz sem," odvrne škof, "duhoven, ki živim v tej hiši."

"Duhoven!" nadaljuje mož. "Ah, kako častljiv duhoven. Mislim, da ne bode vprašali za denar? Župnik, najbrž župnik te velike cerkve? Ah, da kakšen osel sem vendar, ker nisem opazil vaše obleke!"

Ko je tako govoril, je položil svojo torristo in palico v kot, položil svoj potni list nazaj v žep, in se vsedel. Ko ga je gospa Baptistinja prijazno opazovala, je nadaljeval:

"Človekoljubni ste, gospod. Dober duhoven je prava dobrota. Torej vi ne marate nohenega plačila?"

"Ne," reče škof, "le obdržite svoj denar. Koliko časa ste pa služili za teh 109 frankov?"

"Devetnajst let."

"Devetnajst let?"

"Devetnajst let?"

"Devetnajst let?"

"Devetnajst let?"

"Devetnajst let?"

globoko vzdahne.

Mož pa nadaljuje: "Ves denar imam se: v štirih dneh sem porabil samo 25 vinarjev, katere sem zaslužil, ko sem pomagal nekje voz dvigniti. Ker ste vi duhoven, imeli smo kaplana na galejah, in nekoga dne sem videl škofa, kateremu so rekli monsieur: on je župnik nad župniki; toda oprostite mi, ker mi zločinci razlagamo take stvari zelo slabo. Bral je našo v sredini galej, in na glavi je imel neko zlato stvar, ki se je svetila kot sonce; zbrali so nas na treh straneh oltarja, in kanoni ter puške so bile okoli nas. Škof je govoril, toda slišali ga nisimo, ker je bil predač. Tak je škof."

Ko je tujec govoril, je šel bližje vrat, ki so bila odprta. Gospa Magloire se vrne in prinese srebrne vilice in nož, ki jih je položil na mizo.

"Gospa Magloire," reče škof, položite jih kolikor mogoče bližje ognja," in ko se obrne proti tujcu, nadaljuje: "Iz Alp prihajajo ostri vetrovi, in vam je mraz, gospod."

Vsakokrat, ko je škof izgovoril besedo, se je razsvetlila možovo obličje. Gospod napram zločincu je kakor kozarec vode umitajočemu možu v puščavi.

"Ta svetilka jako slabo svetil, reče škof, Gospa Magloire je razumela škofov migljaj ter je prinesla iz škofove spalnice dva srebrna svečnika, katere položi na mizo, prižgana.

"Gospod župnik," reče mož "vi ste dobri, ker me ne zaničujete. Sprejeli ste me kakor prijatelja in prižgali voščene sveče za mene; dasi vam nisem prikril odkod sem prišel, in kako nesrečen sem."

Škof, ki je sedel ob njegovi strani, se prijazno dotakne njegove roke. "Ni vam treba pripovedovati, kje ste bili; to ni moja hiša pač pa Kristova. Ta vrata ne vprašajo onega, ki vstopi, kako mu je ime; vi ste truden, lačen in jezen, torej ste dobrodošel. In nikarte se zahvaljevati meni, ali pa govoriti, da sem vas sprejel v svojo hišo, ker ni nihče doma tukaj, razven oni, ki išče prenočišča. Povem vam, popotniki, da ste vi bolj tukaj doma kakor jaz, in vse kar je tukaj, je vaše. In zakaj bi povpraševali po vašem imenu? Še predno ste mi ga povedali, mi je bilo že znano."

Mož odpre usta in začuden pogleda.

"Ali je res? Vi ste vedeli za moje ime?"

"Ja odvrne škof, "vi ste moj brat."

"Gospod župnik," zakliče mož, "bil sem zelo lačen, ko sem prišel tu noter, toda vi ste tako prijazen, da res ne vem sedaj, kako se počutim; vsa lakota me je minila."

Škof pogleda proti njemu in reče:

"Mnogo ste trpeli."

"Oh, rudeči jopič, kanonsko krčglo na svojih nogah, desko za spanje, vročina, mraz, delo, palice, dvojna veriga, ječa za eno besedo, zvezan sem bil tudi z verigami, ko sem bil holan. Vsak pes je bolj srečen. Devetnajst let! In star sem šeststirideset; in sedaj — rumeni potni list."

"Da," reče škof, "prišli ste iz žalostnega kraja. Poslušajte mnogo več veselja bo v nebesih nad enim samim spreobrnjenim grešnikom, kakor nad devetindevedesetimi pravičnimi. Če ste zapustili omenjeni prostor z jezo in sovraštvo proti svojim tovarišem, ste vredni usmiljenja; če ste pa zapustili prostor s prijaznostjo, uljudnostjo in mirom, tedaj ste več vredni kot mi va drugi."

ire prinesla juho: narejena je bila iz vode, olja, kruha in soli ter nekoliko slanine; ostanek večerje je pa tvoril kos brave-tine, fige, svež sir in hlebec rženega kruha. Gospa Magloire je prinesla sama od sebe steklenico starega vina. Škofov obraz je postal naenkrat tak kot ga ima gostitelj, ki ima imenitne goste v hiši. Tujec sedi ob škofovi desnici, njegova sestra ob levici. Škof zmoli očenaš, nakar začne jesti. Tudi tujec začne s slastjo požirati. Naenkrat pa reče škof:

"Zdi se mi, da nekaj manjka na mizi."

Povedati moramo resnico, da je gospa Magloire položila samo najpotrebnejše srebrno orodje na mizo. Bila je pa navada v tej hiši, da kadar je imel škof kakega gosta pri sebi, da se je postavilo na mizo vse srebrno namizno orodje. To je bil znak škofove prijaznosti napram svojemu gostu. Gospa Magloire je razumela škofov migljaj, odšla je ven in prinesla celo razstavo srebrnega orodja, ki ga je simetrično razložila pred vsakim gostom.

Četrto poglavje. Škof je večerjal s tem tujcem, kakor s prvim uradnikom v deželi; ni ga vprašal, odkod je prišel, kaj je, vedel je samo da je lačen in truden.

Ko so bili z večerjo gotovi, se je škof poslovil od svoje sestre, prijel za en srebrni svečnik, ponudil drugega tujcu in rekel:

"Peljati vas hočem v vašo sobo, gospod."

Mož mu sledi. Čitatelj se spomni iz našega popisa, da so bile sobe tako postavljene, da je bilo treba iti skozi škofovo spalno sobo, kdor je hotel priti v oratorij. V trenutku, ko je šel škof s tujcem skozi spalnico, je gospa Magloire pospravljala krožnike v omaro; to je bilo zadnje delo vsake večer, predno je šla spat. Škof pelje gosta v alko, kjer je bila pripravljena čista postelja.

"Upam, da bode imeli mirno noč," reče škof. "Jutri zju-

raj ko vstanete, pa dobite sveže mleko od naših krav."

"Hvala, gospod župnik," reče mož. Komaj je izgovoril te mirne besede, se ga naenkrat polasti čudno vznemirjenje, ki bi prestrašilo oboje ženske v hiši na smrt, če bi videle moža v tem trenutku. Kaj je name-raval? Svariti ali groziti? Hipno se obrne proti staremu gospodu sklene roke, in ga surovo pogleda, nakar hripavo zakriči:

"Kaj! Ali me res pustite tako blizu sebe spati?" Nato pa šetrta govor za trenutek, nakar pristači z groznim smehom:

"Ali ste res vse premislili? Kdo vam je porok, da jaz še nikogar nisem umoril?"

Škof odgovori: "To je prepuščeno Bogu."

Počasi premakne škof z ust-

nicami, kakor mož, ki šepetaje moli in govori s seboj, stegne dva prsta svoje desne roke proti nebu ter blagoslovi miza, ki ne uklone svoje glave, nakar se vrne v svojo spalnico, ne da bi se ozrl. V molitnici poklekne škof pred sveto podobo in odmoli kratko molitvico; trenutek pozneje je bil že v svojem vrtu, stopajoč okoli, sanjajoč in s svojo dušo popolnoma zatopljen v one božje skrivnosti, ki se razodevajo po noči onim, ki imajo odprte oči.

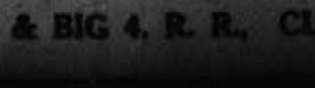
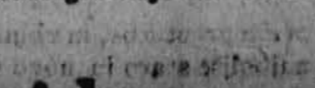
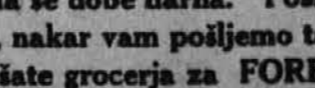
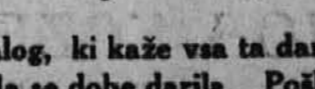
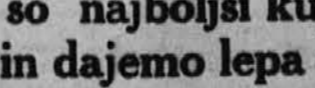
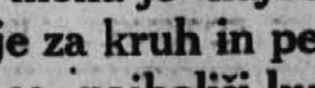
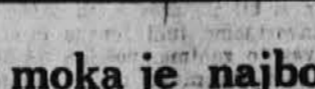
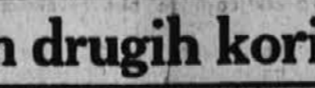
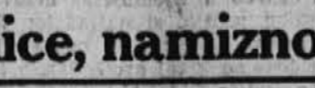
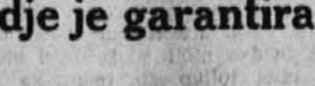
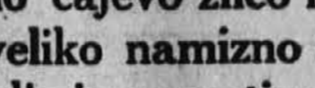
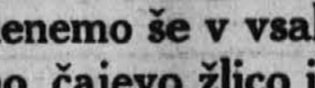
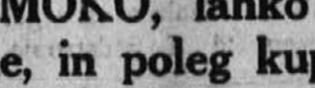
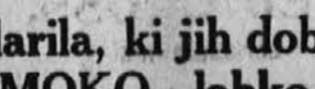
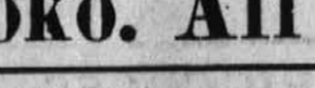
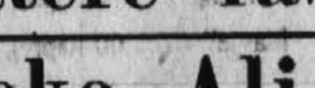
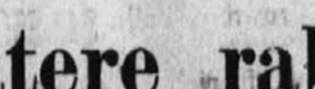
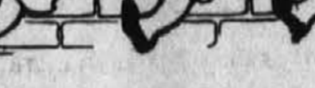
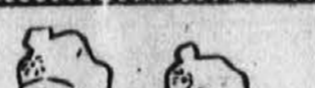
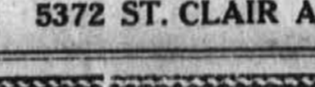
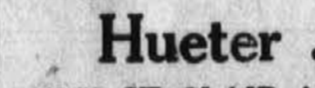
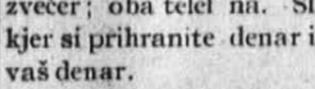
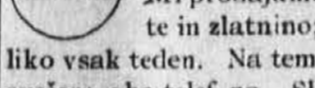
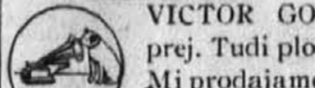
Kar se pa tiče tujca, je bil v resnici tako truden, da je v naglici izpihnil luč in se po navadi kazencev vrgel v svoji obleki na posteljo, kjer je takoj trdno zaspal. Polnoč je bila, ko se je vrnil škof iz vrta v svojo sobo, in nekaj minut pozneje so spali vsi v hiši.

Dalje prihodnje

Ko potrebujete ure diamante in zlatino, pojdite k

Hueterju

Dobra ura za delo \$3.50

Poročeni prstani od \$1.00 naprej

Solidni 14 karatov poročni prstani, te vam lahko prodamo dvakrat tako težke kot jih kupite drugje za isti denar.

Diamantni prstani, igle od \$5.00 naprej. Ne bodite brez diamantnega prstana, tega lahko kupite na tedenska odplačila.

VICTOR GOVORNI STROJI od \$12.50 naprej. Tudi plošče za govorilne stroje imamo. Mi prodajamo na mala odplačila ure, diamante in zlatino; nekoliko plačate naprej, nekoliko vsak teden. Na tem prostoru smo že 25 let; odprto zvečer; oba telef. na. Slovenska postrežba. Pridite tja, kjer si prihranite denar in kjer dobite v nesljivo blago za vaš denar.

Hueter Jewelry Co.

5372 ST. CLAIR AVE., BLIZU 55. CESTE.

Vi nas poznate. Izvršujemo vsa fotografična naročila. Husposka Bros. 1841 Euclid Ave.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAČ 6105 St. Clair Ave. Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih trpežnih jesenskih in zimskih oblek. Prodajam obleke po meri in prodajam že narejene obleke. Priporočam se sl. društvom v napravo uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila. Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

Anton Bašca, 1016 E. 61st St. Naznanjam vsem svojim odjemalcem, da se odslej naprej dobi suhe in prekajene klobase, dober špeh, "kaiser-flajš", izvrstne šunke in pečeta, želodci, prava domača mast i.t.d. Cene primerne in dobro blago. Sprejemajo se naročila za izven mesta.

MIKE SKEBE, 960 Ivanhoe, cor. E. 152nd St. Collinwood, O naznanja da ima veliko zalogo domačega vina. Razpošilja ga rojakom na vse strani v največjo zadovoljnost. Priporočila se rojakom, da se zanesljivo nanj obrnejo.

J. S. Jablonski, SLOVENSKI FOTOGRAF. 6122 ST. CLAIR AVE. N. E. Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je garantirano.

Satković Brata, stavbena kontraktorja. Delata vse načrte; kdor naroči delo dobi načrte zastoj. Rojaki, oddajte stavbena dela in poprave pri poslopih, domačinom ne pa tujcem! Se priporočata Satković Brata, 1192 Norwood Rd.

TURKEY RED CIGARETTES. Mr. John Gornik je... kupna... V... selico... orku in v... se bodo... ovabil se... stopnje... do tiska... eskem je... Kakor... ušva, k... ave, na dan... sgrnila svoje... ni, kar bode... V cerkvi sv. N... New Yorku je... r. John Gornik... 8 First Ave, in... avnikarjeva str... je zapustil hotel... Hotelski uslužbe... ura leta spi in... ura, kadar, ki se... da se nudi...

Naše matere rabijo Forest King moko. Ali tudi vaše?

Viditi bi morali darila, ki jih dobe v žaklju. Če rabite FOREST KING MOKO, lahko dobite mnogo daril, ko hranite kupone, in poleg kuponov, ki jih dobite v vsakem žaklju, denemo še v vsak žakelj od 49 funtov moke eno srebrno čajevno žlico in vsakem žaklju z 98 funti moke eno veliko namizno srebrno žlico. To srebrno orodje je garantirano za 10 let.

Mi tudi dajemo za kupone kuhinjsko posodo, nože in vilice, namizno orodje, čistilnike za preproge in drugih koristnih predmetov.

Forest King moka je najboljša, kar se je more narediti. Dobra je za kruh in pecivo in kuponi, ki jih dajemo v žaklje so najboljši kuponi. MI JIH SAMI ODVZEMAMO in dajemo lepa darila.

Imamo tiskan katalog, ki kaže vsa ta darila, in kjer je povedano, koliko kuponov se mora imeti, da se dobe darila. Pošljite nam en cent v znakah, da se pokrijejo poštni stroški, nakar vam pošljemo ta katalog. NE ZABITE, da kadar kupite moko, da vprašate grocerja za FOREST KING MOKO. Vaj grocer jo ima.

The Weideman Flour Co.

WEST 53rd & BIG 4. R. R. CLEVELAND, OHIO